

Francesc M. Rotger

Ja és habitual, des dels temps del desaparegut Festival de Teatre de Palma (el cicle "Teatres del Món", ara "Escenaris del Món", omple, en bona mesura, el buit que ens deixà aquella manifestació cultural), que un dels aspectes fonamentals de cada edició de las Festes de Sant Sebastià de Palma sia la programació de qualque destacada producció escènica. Enguany, per exemple, de *XXX*, de La Fura dels Baus (una formació que, justament, era convidada bastant habitual de l'esmentat Festival); espectacle presentat com a "versió lliure" de *La filosofia al tocador*, del Marquès de Sade. De fet, *La filosofia al tocador* mateixa no sé si és, exactament, una obra de teatre, però la seva estructura sí que és teatral, amb diàlegs i fins i tot acotacions; el que passa és que el seu contingut, d'un erotisme diguem-ne explícit, fa que resulti una mica complexa la seva posada en escena (*adults only*, ens especificava La Fura a la publicitat).

Tal volta es per això que Sade no resulta un autor massa prodigat als

escenaris (un fragment dels seus textos figurava, però, en aquell muntatge memorable, *Degustació*, que fa uns vuit anys ens oferí a Palma el Taller de Salt gironí). És possible que l'aparició més destacada del Marquès a l'escena contemporània sia com a personatge, a la peça de Peter Weiss *Persecució i assassinat de Jean-Paul Marat, escenificats pels interns de l'asil de Charenton sota la direcció del Marquès de Sade* (d'acord, el títol és massa llarg, tothom la coneix com *Marat-Sade*); Adolfo Marsillach dirigí una versió d'aquesta obra i la seva adaptació cinematogràfica (1966) va anar a càrrec de Peter Brook (d'aquest director, un dels gran noms del teatre actual, no cal dir-ho, sembla que és possible que es presenti a les Illes, dins el cicle "Escenaris del Món", amb l'espectacle *Je prends ta main dans la mienne*, interpretat per Michel Piccoli). Existeix una vinculació una mica més pronunciada de Sade amb el cinema, des de l'estranya *De Sade* (1969) de Cy Enfield i Roger Corman fins a *Saló o els cent vint dies de Sodoma* (1975), de Pasolini; però no-

més amb *Quills* (2000), de Philip Kaufman, Sade, també com a personatge (encarnat per Geoffrey Rush), ha arribat a un públic multitudinari. La biografia filmada per Benoît Jacquot i protagonitzada per Daniel Ateuil em sembla que ni tan sols s'ha arribat a projectar entre nosaltres. En canvi, de l'autor teatral més vampiritzat pel cinema (em referesc a Shakespeare, és clar) ens preparen ara mateix dues properes noves estrenes més aquí, a les Illes: *Tot Shakespeare... o no*, a càrrec de la companyia Estudi Zero, i una *Nit de Reis* amb direcció de l'exjoglar menorquí Pitus Fernández.

I Sant Sebastià? Idò el nostre Sant Patró no resulta massa cinematogràfic. Que jo recordi, mentre que ha inspirat els pintors i escultors al llarg dels segles, només Derek Jarman (*Sebastiane*, 1976) dugué la seva vida a la pantalla, per cert, en llatí i dins una línia sembla que una mica heterodoxa. I això que és un dels pocs sants amb un festival de cinema que porta el seu nom: el de la ciutat basca que també coneixem com a Donosti. ■

Saló o els cent vint dies de Sodoma

